

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE DIGITAL LEADERSHIP OF THE EDUCATIONAL
SCHOOL ADMINISTRATORS AND EFFECTIVENESS OF SCHOOL IN THE
CHACHOENGSAO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ธนพล ทวีชัย^{1*}
Tanapol Tawichai^{1*}

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
¹Education Administration, Master of Education, Bangkok Suvarnabhumi University
*Corresponding email: Tanapol_7@hotmail.com
Received: 3 July 2025; Revised: 13 August 2025; Accepted: 29 December 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้และการมีวิสัยทัศน์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 4) การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล 5) การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี และประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การปรับตัวของสถานศึกษา 2) การบรรลุเป้าหมาย 3) การพึงพอใจในการทำงาน 4) การสนใจของส่วนรวม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปรับตัวของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านการสนใจของส่วนรวม ด้านการพึงพอใจในการทำงาน ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยความสัมพันธ์ทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ 0.15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์; ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร; ประสิทธิภาพของโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were to; 1) study the level of digital leadership of school administrators under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2; 2) study the level of school effectiveness under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2; and 3) explore the relationship between digital leadership of school administrators and school effectiveness. The sample consisted of 317 teachers working in schools located in Tha Takiap district under the chachoengsao primary educational service area office 2. The research instrument was a questionnaire comprising five components of digital leadership These include: 1) Learning and Visionary Use of Digital Technology 2) Human Resource Development 3) Collaborative Networking 4) Digital Culture Creation 5) Technology-Based Management and School Effectiveness, comprising four dimensions : 1) Institutional Adaptation 2) Goal Achievement 3) Job Satisfaction 4) Public Interest. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient. This study employed a quantitative survey research design.

The results were as follow; 1) The findings revealed that the overall digital leadership of school administrators was at a high level. When considering each aspect in descending order of mean scores, the highest was vision and learning in digital technology usage, followed by collaboration network building, personnel capacity development, technology-based management, and fostering a digital culture, respectively. 2) Regarding school effectiveness, the overall level was high. The highest mean score was found in the aspect of school adaptability, followed by goal achievement, public interest, and job satisfaction, respectively. 3) The study also found a very low positive correlation between digital leadership of school administrators and school effectiveness, with a Pearson's correlation coefficient of 0.15, which was statistically significant at the .01 level.

Keyword : Relationship; Digital Leadership Of The Educational School Administrators; Effectiveness Of School

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรและพลเมืองโลกหลายด้าน อาทิ ความผันผวนทางด้านการเมืองและทางเศรษฐกิจ การเข้าสู่สังคมวัยเกษียณ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็วและผลกระทบอื่น ๆ อีกมากมาย เนื่องด้วยเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ช่วยในการดำรงชีวิต แก้ปัญหาและอำนวยความสะดวกให้กับมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านดำรงชีวิต การคมนาคมสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การขนส่งและบริการหรือในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน และที่สำคัญที่สุดคือในด้านของการศึกษา การเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารสามารถเกิดขึ้นได้โดยสะดวก รวดเร็วและตลอดเวลา นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต อันเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมถึงรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาในปัจจุบันอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีและอุปกรณ์ในยุคดิจิทัล จึงถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย มนุษย์สามารถมีการเข้าถึงและใช้งานระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วโลกผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างไม่ยั้งจำกัด [1]

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรยุคดิจิทัล ต้องรับผิดชอบองค์กรและจะต้องมีความรู้ ความสามารถและภาวะผู้นำในการดำเนินการสำหรับการบริหารจัดการ เพื่อการนำพัฒนาไปสู่องค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาไม่เพียงแต่จะต้องมีทักษะและความสามารถทางด้านการบริหารจัดการเท่านั้น แต่ผู้นำองค์กรในปัจจุบัน จะต้องมีความยืดหยุ่นที่กว้างไกล มีความรอบรู้ต่อสังคมดิจิทัลและมีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลที่เพียงพอ ซึ่ง

องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ผู้บริหารควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี วิสัยทัศน์ดิจิทัล การสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และร่วมมือ การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ประกอบกับ ทักษะด้านการประสานงานกับบุคคล ซึ่งเป็นผู้นำทางสังคมที่สามารถประสานงานกับผู้มีมีความรู้ความสามารถทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ [2] ซึ่งการ จัดการศึกษานั้น ต้องมีการประเมินผล หลังการดำเนินงานเป็นการประเมินผลภายหลังจากสิ้นสุด แผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อ สรุปว่าสถานศึกษามีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ มากน้อยเพียงใด มีผลผลิต ผลลัพธ์ใดที่เกิดขึ้น เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ตลอดจนผลกระทบทั้งทางบวกและลบ ซึ่งการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุก ระบบจะต้องมีการวัดค่าความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของแต่ละองค์กร เพื่อวัดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการศึกษา [3] การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรและทักษะในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัด การศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมุ่งสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างมีคุณภาพและมีความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างมี ความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อคุณภาพและประสิทธิผลของการศึกษาและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ได้จากการจัดการศึกษาอย่างมาก ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน ฉะนั้นผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการ จัดการศึกษาให้มีประสิทธิผล ซึ่งภาวะผู้นำในการบริหารจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคุณสมบัติของผู้บริหารในยุคดิจิทัลนี้ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ [4]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ประกอบด้วย โรงเรียน 145 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียน มีลักษณะการบริหารจัดการในบริบทที่แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา โดยมุ่งตอบสนองพันธกิจของหน่วยงานต้นสังกัด ในการเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับพื้นที่การบริหารเชิงโครงสร้างยังขาดความพร้อมต่อการสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงเท่าที่ควร และสภาพ ปัจจุบันของโรงเรียนในสังกัด จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ผลการประเมินมาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน พบว่า ในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการ ขับเคลื่อนการศึกษาที่มีความแตกต่างด้านความพร้อมของวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการขับเคลื่อนนโยบายเชิงโครงสร้างที่ จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลได้ ปัจจุบันผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำในหลายด้าน แต่ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่ปรากฏเป็นที่ประจักษ์มากนัก ส่งผลให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่เกิด ประสิทธิภาพที่น่าพึงพอใจ ทำให้การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตามสภาพปัญหาในพื้นที่และเชิงนโยบาย ดำเนินการได้ล่าช้า และสิ้นเปลืองทรัพยากรในหลายด้าน เพราะผู้บริหารแต่ละสถานศึกษาอาจยังขาดทักษะและภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเท่าที่ควร และนอกจากปัญหาในระดับบุคคลแล้ว ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนมุมมอง ทักษะคิด เปิดรับการเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา ยุคปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศึกษาให้ได้ทันสมัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะประสิทธิผลของโรงเรียน สภาพความแตกต่างของ ภูมิประเทศ พื้นที่ความเจริญ ความทุรกันดาร สังคมชนบท มีความหลากหลายในการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำองค์กรการศึกษายุคดิจิทัลไปสู่ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น [5]

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีดังกล่าว พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยหากได้มีการนำทักษะ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลนี้ มาพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ใช้เพื่อขับเคลื่อนองค์กรอย่างเต็มศักยภาพจะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็น นักการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 เพื่อเป็นสารสนเทศ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำกับดูแล สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ สมรรถนะของ

ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและสามารถพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน ผู้เรียน ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่คุณภาพในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรอบรู้ต่อสังคมดิจิทัลและมีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลที่เพียงพอ ซึ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ผู้บริหารควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี วิสัยทัศน์ดิจิทัล การสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และร่วมมือการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ประกอบกับทักษะด้านการประสานงานกับบุคคล ซึ่งเป็นผู้นำทางสังคมที่สามารถประสานงานกับผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ซึ่งการจัดการศึกษานั้น ต้องมีการประเมินผล หลังการดำเนินงานเป็นการประเมินผลภายหลังจากสิ้นสุด แผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อสรุปว่าสถานศึกษามีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ มากน้อยเพียงใด มีผลผลิต ผลลัพธ์ใดที่เกิดขึ้น เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ตลอดจนผลกระทบทั้งทางบวกและลบ ซึ่งการจัดการศึกษาในทุกๆระดับและทุกระบบจะต้องมีการวัดค่าความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของแต่ละองค์กร เพื่อวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการศึกษา การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรและทักษะในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมุ่งสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างมีคุณภาพและมีความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อคุณภาพและประสิทธิผลของการศึกษาและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นได้จากการจัดการศึกษาอย่างมาก ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน ฉะนั้นผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำในการบริหารจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคุณสมบัติของผู้บริหารในยุคดิจิทัลนี้ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย โรงเรียน 145 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียน มีลักษณะการบริหารจัดการในบริบทที่แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา จัดการศึกษาในระดับปฐมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก 65 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 75 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 112 คน โดยมุ่งตอบสนองพันธกิจของหน่วยงานต้นสังกัด ในการเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับพื้นที่การบริหารเชิงโครงสร้างยังขาดความพร้อมต่อการสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงเท่าที่ควร และสภาพปัจจุบันของโรงเรียนในสังกัด จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ผลการประเมินมาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการขับเคลื่อนการศึกษาที่มีความแตกต่างด้านความพร้อมของวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการขับเคลื่อนนโยบายเชิงโครงสร้างที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลได้ ปัจจุบันผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำในหลายด้าน แต่ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ

ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่ปรากฏเป็นที่ประจักษ์มากนัก ส่งผลให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่เกิดประสิทธิผลที่น่าพึงพอใจ ทำให้การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตามสภาพปัญหาในพื้นที่และเชิงนโยบาย ดำเนินการได้ล่าช้าและสิ้นเปลืองทรัพยากรในหลายด้าน เพราะผู้บริหารแต่ละสถานศึกษาอาจยังขาดทักษะและภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเท่าที่ควร และนอกจากปัญหาในระดับบุคคลแล้ว ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนมุมมอง ทักษะคิด เปิดรับการเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา ยุคปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศึกษาให้ได้ทันสมัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะประสิทธิผลของโรงเรียน สภาพความแตกต่างของภูมิประเทศ พื้นที่ความเจริญ ความทุรกันดาร สังคมชนบท มีความหลากหลายในการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำองค์กรการศึกษายุคดิจิทัลไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น [5]

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ ในด้านเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการทำงานขององค์กร ให้เป็นไปตามแผน นโยบายและวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ และสามารถบูรณาการ สร้างแรงจูงใจ ให้บุคลากรในหน่วยงาน ปฏิบัติและมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์จากนักวิชาการและนักวิจัย จำนวน 7 ท่าน เป็นนักวิชาการ จำนวน 4 ท่าน และเป็นนักวิจัย จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย เอรียา จุฑานุกาล [6], สุกัญญา แซ่ม้อย [7], อีไลออต [8], วิณณวิตร ปะโคทั้ง [9], เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ [10], ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ [11] และณัฐพร หายสุวัฒน์ [12] มาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้และใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่อย่างคล่องแคล่ว มีกลยุทธ์ในการตัดสินใจ และความสามารถในการเข้าถึงและใช้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของสถานศึกษา สามารถส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลแก่บุคลากรได้อย่างมืออาชีพ มีการออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการเสริมแรงด้วยเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ มีการสื่อสาร ส่งเสริม สนับสนุน วิเคราะห์ความสอดคล้องของเป้าหมายและทรัพยากรดิจิทัล สามารถสร้างแรงบันดาลใจและนำการพัฒนาสู่การประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางการศึกษา มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันกับคนในองค์กร มีทักษะการระดมทรัพยากรเพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลากหลาย มีความสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์หรือความคิดรวบยอดเพื่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลและประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร มีความเข้าใจบริบททางเทคโนโลยีดิจิทัลที่สนับสนุนเป้าหมายที่เป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร หมายถึง การมีกระบวนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้บุคลากร พัฒนาความรู้ ความสามารถ ศักยภาพและทักษะการปฏิบัติงาน มีการสร้างความตระหนักร่วมกันเป้าหมายและแผนงานที่จะดำเนินการร่วมกัน มีการกระตุ้นเสริมแรงบุคลากร ให้คำยกย่องชมเชย รางวัล ข้อเสนอแนะบุคลากรอยู่เสมอ มีการส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมมีการสร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการยกระดับกระบวนการทำงานโดยการใช้เครื่องมือที่มีอยู่ด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อก้าวทันยุคดิจิทัลและตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการจัดสรรทรัพยากรการให้เข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญโดยการใช้เทคโนโลยี มีการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาความรู้ของผู้บริหารและบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษามีการประสานงานกันด้วยระบบดิจิทัลหลากหลายช่องทาง มีการจัดรูปแบบการจัดการให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนประสานงานภายในองค์กร มีการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนารูปแบบของวัฒนธรรมองค์กรไปสู่ร่วมมือและพัฒนางาน มี

การส่งเสริมภายในองค์กรให้เกิดการแข่งขันกันเพื่อความเป็นเลิศในทุกด้าน มีการส่งเสริมและสร้างเวทีการเรียนรู้ ความร่วมมือ และการแข่งขันระหว่างองค์กร มีการประสานเครือข่ายเพื่อพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

4. การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล มีการสร้างความเข้าใจในบทบาทการอยู่และใช้สังคมออนไลน์ให้เป็นปกติภายในองค์กร มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลในองค์กรอย่างทั่วถึง มีการสร้างบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้ายุคดิจิทัลอย่างแพร่หลาย มีการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลที่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งทางไซเบอร์ มีการสร้างจริยธรรมองค์กรและสังคมดิจิทัล มีการพัฒนาความสามารถในการใช้และเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้เรียนและบุคลากรได้ตลอดเวลา มีการติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อเพิ่มให้ออกาสการสร้างโครงการใหม่และมีความรวดเร็วในการตัดสินใจ

5. การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่เท่าทันยุคดิจิทัลและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการวัดประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ มีความเข้าใจขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กร มีการจัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถของคนในองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความสามารถจัดการกับปัญหาในการทำงาน มีการสร้างระบบติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีโดยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลภายในองค์กร

ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 เป็นตัวกำหนดผลงานขั้นสุดท้ายในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย การบริหารจะต้องนำเอา ทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ มาใช้ปรับปรุงโรงเรียนมุ่งผลสำเร็จของงานออกมาให้ดีที่สุด สำหรับการจัดการศึกษาเป็นงานบริการทางสังคม โรงเรียนจะต้องบริหารและจัดการให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยยึดตามทฤษฎีประสิทธิผลของโรงเรียนของ ฮอย และมิสเกล [13] ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

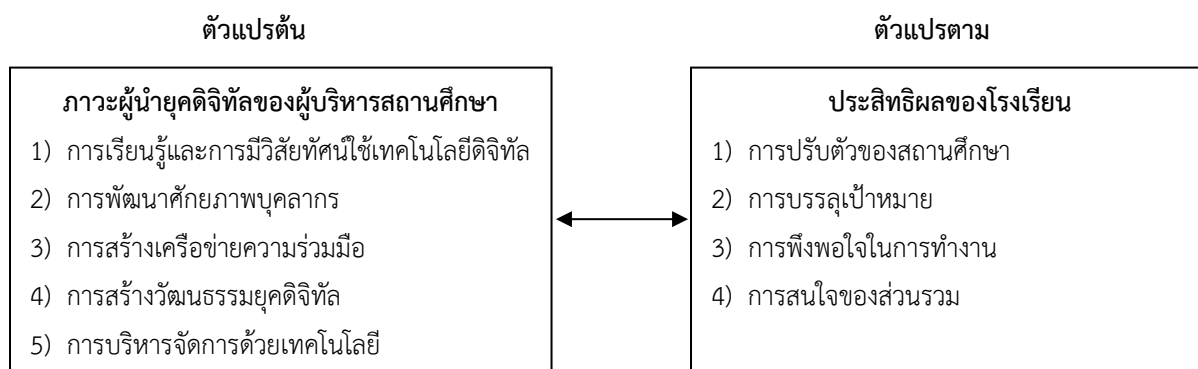
1. การปรับตัวของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับนโยบายอย่างทันทั่วทั้งที่มีความเอื้อต่อการศึกษาของผู้เรียนหลากหลายประเภท มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน บุคลากรให้ตรงกับงาน มีการจัดการศึกษาและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกและเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษาตั้งไว้ มีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยน ไม่ยึดติดอยู่กับวิธีการหรือวัฒนธรรมการทำงาน วิธีการสอนหรืออุปกรณ์เดิม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก รวมถึงหาความร่วมมือจากองค์กรภายนอก ที่ส่งผลกับการเจริญก้าวหน้าและเจริญเติบโตของการศึกษาที่จะปรับเปลี่ยนไปสู่อนาคต

2. การบรรลุเป้าหมาย หมายถึง การที่สถานศึกษามีความสามารถควบคุม ดูแล กำกับ ติดตาม สนับสนุนส่งเสริม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้เกิดทักษะ ความสามารถ ความถนัด การค้นพบตัวตนของผู้เรียนให้เกิดขึ้นได้ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จประสิทธิผลของโรงเรียน และตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้วย มีการบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นที่พึงพอใจของบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดแผนงาน โครงสร้าง หลักสูตร แผนปฏิบัติการอย่างครอบคลุมและชัดเจน มีการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง มีการกำหนดตัวชี้วัด รูปแบบ วิธีการในการประเมินตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรงบประมาณ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง เพียงพอและคุ้มค่า มีการแก้ปัญหาเมื่อการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้ได้อย่างมีระบบและประสิทธิภาพ มีการมีส่วนร่วมและร่วมมือในการกำหนดทิศทางขององค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

3. การพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง การตอบสนองความพึงพอใจที่ดีของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณภาพของสถานศึกษา คุณภาพของผู้เรียนเป็นที่น่าพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน มีการดำเนินการบริหารจัดการการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษาให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ มีการสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร บุคลากรและผู้เรียน มีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในองค์กรเพื่อกำหนดนโยบาย ระเบียบเป้าหมายหรือตัวชี้วัด มีความสำคัญ รับฟังปัญหา ติดตามดูแลบุคลากรในการดำเนินงานและร่วมแก้ไขปัญหาอย่างทั่วถึง มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้คิด วางแผนและดำเนินงานตามความเป็นปัจเจกบุคคล ตามความถนัดในวิธีการดำเนินงานของแต่ละบุคคลเองได้

4. การสนใจของส่วนรวม หมายถึง การที่บุคลากรที่มีความใส่ใจ ห่วงเท เอาใจใส่ อุทิศตนและเวลาในการดำเนินงาน มีความพยายามของบุคลากรที่จะบรรลุตามเกณฑ์เป้าหมาย วัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นร่วมกัน มุ่งร่วมกันแก้ปัญหาหรือพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษามีแผนการพัฒนาพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการมอบหมายความรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเป็นเจ้าของและรับผิดชอบต่องานมากยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความตั้งใจ เอาใจใส่การปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังและเต็มที่ มีการสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ของแต่ละบุคคลและส่วนรวมโดยมุ่งผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ไปที่คุณภาพผู้เรียนร่วมกัน มีการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เพื่อให้ได้ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,783 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอท่าตะเกียบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2565 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน [14] ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage random sampling) โดยการจับสลากเลือกอำเภอ ได้อำเภอท่าตะเกียบ จากนั้นจึงสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 79 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of the Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.60-1.00 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.79 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้และการมีวิสัยทัศน์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 4) การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล 5) การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวของลิเคอร์ท [15] จำนวน 42 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ประกอบด้วย การปรับตัวของสถานศึกษา การบรรลุเป้าหมาย การพึงพอใจในการทำงาน การสนใจของส่วนรวม แบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวของลิเคอร์ท [15] จำนวน 33 ข้อ

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. นำร่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูลที่ศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษาและความถูกต้องทางสถิติ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of the Objective Congruence) เพื่อคัดเลือกไว้เฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับครู โรงเรียนในอำเภอสนาบชัยเขต ที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับที่ .70 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาร์ค

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทางออนไลน์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ทำหนังสือแนะนำตัวและคิวอาร์โค้ด แบบสอบถามออนไลน์ ของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

3. นำผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองและแบบออนไลน์ ของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ของครูในอำเภอท่าตะเกียบ มาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

2.1 เกณฑ์การแปลผลระดับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา [16] ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 เกณฑ์การแปลผลประสิทธิผลของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 [16] ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยการใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำมาแปลความหมายที่กำหนดไว้ [17] ดังนี้

0.80 ขึ้นไป	หมายถึง มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.60 - 0.79	หมายถึง มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
0.40 - 0.59	หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.20 - 0.39	หมายถึง มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
ต่ำกว่า 0.20	หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำมาก
0.00	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20 และเพศชาย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิทยฐานะ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 52.37 และไม่วิทยฐานะ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 47.63 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 และมีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุระหว่างอายุ 30-39 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30 รองลงมา อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 และอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นโดยรวมและรายด้าน จากการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

n = 317

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ ที่
1. การมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (X ₁)	4.51	.28	มากที่สุด	1
2. ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X ₂)	3.28	.33	ปานกลาง	3
3. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (X ₃)	4.50	.24	มาก	2
4. ด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล (X ₄)	3.22	.33	ปานกลาง	5
5. ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี (X ₅)	3.25	.33	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย (X _{tot})	3.75	.16	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, SD. = .16.)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, SD. = .28.) รองลงมาคือ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.50$, SD. = .24.) และด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 3.22$, SD. = .33.) เป็นอันดับสุดท้าย

3. ผลการวิเคราะห์ระดับของประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นโดยรวมและรายด้าน จากการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง ที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

n = 317

ประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ ที่
1. ด้านการปรับตัวของสถานศึกษา (Y ₁)	4.49	.25	มาก	1
2. ด้านการบรรลุเป้าหมาย (Y ₂)	4.47	.29	มาก	2
3. ด้านการพึงพอใจในการทำงาน (Y ₃)	3.48	.45	ปานกลาง	4
4. ด้านการสนใจของส่วนรวม (Y ₄)	3.49	.43	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย (Y _{tot})	3.98	.22	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD. = .22.) เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการปรับตัวของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, SD. = .25.) รองลงมาคือ ด้านการบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.47$, SD. = .29.) และด้านการพึงพอใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.48$, SD. = .45.) เป็นอันดับสุดท้าย

4. ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

n = 317

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	ประสิทธิผล (Y_{tot})			
	การปรับตัว (Y_1)	การบรรลุเป้าหมาย (Y_2)	การพึงพอใจ(Y_3)	การสนใจของ ส่วนรวม (Y_4)
1. การมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (X_1)	0.573** (0.000)	0.518** (0.000)	-0.033 (0.553)	0.011 (0.845)
2. ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X_2)	-0.135* (0.016)	-0.054 (0.339)	-0.085 (0.131)	0.127* (0.024)
3. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ(X_3)	0.545** (0.000)	0.530** (0.000)	-0.146** (0.000)	-0.092 (0.102)
4. ด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล (X_4)	-0.121* (0.031)	-0.133* (0.018)	-0.017 (0.762)	0.026 (0.648)
5. ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี (X_5)	-0.204** (0.000)	-0.151** (0.007)	0.090 (0.109)	0.083 (0.139)

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับประสิทธิผล (Y) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.155^{**}(0.006)$) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (X_1) กับการปรับตัว (Y_1) ($r = 0.573^{**}(0.000)$) คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ(X_3) กับการปรับตัว (Y_1) ($r = 0.545^{**}(0.000)$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี (X_5) กับการปรับตัว (Y_1) ($r = -0.204^{**}(0.000)$)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถและความพร้อมในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับด้านการมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจะอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงถึงความพร้อมของผู้บริหารในการปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ แต่ในด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัลกลับอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดด้านทักษะ บุคลากร หรือทรัพยากรในโรงเรียน ดังนั้น แม้ผู้บริหารมีความรู้ด้านเทคโนโลยี แต่การถ่ายทอดและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างทั่วถึงยังต้องได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติม สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าผู้บริหารจะมีวิสัยทัศน์และความสามารถในการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับสูง แต่ยังพบข้อจำกัดในด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นดิจิทัลอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมดา บุญนาค และโสภณ เพ็ชรพวง [18] ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิง

พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังขาดการพัฒนาผู้นำและยังมีผู้นำที่ขาดคุณสมบัติในหลาย ๆ อย่าง ซึ่งในทางปฏิบัติสิ่งที่จะเห็นในองค์กร คือ การมุ่งเน้นการพัฒนาสามารถในการทำงาน งานด้านวิชาการ และความสำเร็จของเป้าหมาย จนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการปูพื้นฐานการเป็นผู้นำให้กับบุคลากร เพื่อสร้างบุคลากรด้านการงานบริหารที่มีคุณภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร เวชประสิทธิ์ [19] ได้ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำดิจิทัล ความสามารถในการตลาดดิจิทัล ความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มจังหวัด เพชรบูรณ์ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสามารถทางการตลาดดิจิทัล ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กร แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างเต็มที่

2. ระดับของประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม้โรงเรียนจะสามารถปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการได้ดี แต่ในมิติด้านความสุขหรือแรงจูงใจของบุคลากรในการทำงานยังต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำ สวัสดิการ การมีส่วนร่วม และการสื่อสารภายในองค์กร โดยเฉพาะด้านการปรับตัวของสถานศึกษา ซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายทางการศึกษาได้ดี อย่างไรก็ตาม การพึงพอใจในการทำงาน ยังอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของวีรยุทธ เสาแก้ว [20] ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและแรงจูงใจในการทำงานของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านการสร้างแรงบันดาลใจโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรยุทธ เสาแก้ว และสถาพร พงษ์พิบูล [21] ได้ศึกษา ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและแรงจูงใจในการทำงานของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านการบริหารนโยบายภายในโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลและการปรับตัวของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ รวมถึงการบรรลุเป้าหมายและการสนใจของส่วนรวม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.15 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในองค์กร เพื่อให้เกิดการปรับตัวของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีการให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้วยเทคโนโลยี จะส่งผลให้เกิดความร่วมมืออันดี ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของบุคลากร และนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาให้เด่นชัดยิ่งขึ้น และในส่วนของหน่วยงานต้นสังกัดยังสามารถสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนา ปฏิรูปตนเองให้เป็นพลวัตยุคดิจิทัลที่พร้อมจะขับเคลื่อนการศึกษาให้ก้าวหน้าต่อไปได้ดียิ่งขึ้น แต่ในด้านของการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัลและการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีอาจไม่ได้รับการให้ความสำคัญอย่างทั่วถึง ส่งผลให้ความพึงพอใจในการทำงานและความสนใจของส่วนรวม ยังต้องพัฒนาและให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสัตตบุษย์ โพธิ์รุท [22] ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับ วุฒิชัย เนิมเทศ [23] ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับ อนุชิต โฉมศรี [24] ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศ องค์กรนวัตกรรมและด้านการบริหารความเสี่ยง จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำมาก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีกับการปรับตัวของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษามีการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่เท่าทันยุคดิจิทัลและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรแสดงภาวะผู้นำยุคดิจิทัล โดยการก้าวทันนวัตกรรม ส่งเสริม สนับสนุน ทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ อุปกรณ์ วิธีการ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงและสนองตอบความต้องการเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างทันท่วงทีอยู่เสมอ รวมถึงการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เป็นกันเองในทำงาน ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าถึงได้ง่าย โดยใช้ช่องทางเทคโนโลยีที่หลากหลาย และตลอดเวลา

1.2 จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านการพึงพอใจในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยเฉพาะสถานศึกษามีการดำเนินการบริหารจัดการจัดการศึกษาพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษาให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ ดังนั้น ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการสร้างความพึงพอใจ ขวัญกำลังใจ แรงจูงใจ และปฏิสัมพันธ์อันดีในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ อาทิ การจัดประกวดผลงานครู งานกีฬาสัมพันธ์ การสนับสนุนการดำเนินงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างรวดเร็วและทันท่วงที โดยไม่ต้องมีการร้องขอ เพื่อให้เกิดความเชื่อใจ สนับสนุนกันระหว่างผู้บริหาร คณะครูและนักเรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนมีทัศนคติทางบวกกับผู้บริหารและสถานศึกษา

1.3 จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในทุกมิติที่ส่งผลกับสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นเรื่อง การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำไปสู่การปรับตัวของสถานศึกษาและการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนทุกขนาดและหลากหลายพื้นที่มากขึ้น เพื่อศึกษาความแตกต่างและเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัล

2.2 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา

2.3 ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา

บรรณานุกรม

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563) มาตรฐานการศึกษาของชาติกับการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การพัฒนาการศึกษาของคนไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [2] เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขต ทหารวดีสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560) คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- [4] เจนจิรา บุญตามทัน. (2565) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วารสารสิรินธรปริทรรศน์, (23, 2), น. 278-287.
- [5] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 กลุ่มนโยบายและแผน. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565. 1. ฉะเชิงเทรา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.
- [6] ชิวิน อ่อนละอ และคนอื่น ๆ. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารการศึกษา .วารสารวิทยาลัย บัณฑิตเอเชีย. (10, 1), น. 112-113.
- [7] สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [8] ทินกร บัวชูและทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. วารสารครุศาสตร์สาร. (13, 2), น. 285-294.
- [9] จินฉัตร ปะโคทัง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. 1. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซต.
- [10] เลอศักดิ์ ตามา. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วารสารรัชต์ภาคย์. (8, 10), น. 224-240.
- [11] ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (สาขาวิชาการบริหาร). มหาวิทยาลัยนเรศวร. นครราชสีมา.
- [12] ณัฐภูมิ หาญสุวัฒน์. (2564). คุณลักษณะของ Digital Leadership ที่โลกธุรกิจในยุคดิจิทัลตามหา. [ออนไลน์] เว็บไซต์: [https://www.brightsidepeople.com/top-4-คุณลักษณะของ digital-leadership-ที่โลก/](https://www.brightsidepeople.com/top-4-คุณลักษณะของ-digital-leadership-ที่โลก/). (เข้าถึงเมื่อ : 21 พฤษภาคม 2021).
- [13] Hoy Waye K, Miskel Cecil G. (1991). Educational Administration Theory, Research, and Practice. 9thed. Singapore : McGraw - Hill, Inc.
- [14] Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3) : pp. 607 – 610.
- [15] R. Likert, (1967), The Method of Constructing and Attitude Scale, in Attitude Theory and Measurement, New York: Wiley & Son.
- [16] บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. 10, กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [17] ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. 15, กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- [18] ปัทมิตา บุญนาค และโสภณ เพ็ชรพวง. (2566). ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, (9, 2), น. 136-147.

- [19] วัชร เวชประสิทธิ์. (2567). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำดิจิทัล ความสามารถในการตลาดดิจิทัล ความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มจังหวัด เพชรบูรณ์ศรี. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ. (15, 2), น. 89-112.
- [20] วีรยุทธ เสาแก้ว. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- [21] วีรยุทธ เสาแก้ว และสถาพร พฤษพิณกุล. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 .วารสารวิจัยรำไพพรรณี. (12, 2), น. 59-70.
- [22] สัตตบุษย์ โพธิ์รุท. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี. (2, 3), น. 42-50.
- [23] วุฒิชัย เนียมเทศ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์. (9, 9), น. 258-266
- [24] อนุชิต โฉมศรี. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.